

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėms ir
per žmones lai nešinyks
nuo šios žemės."
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUMI 10. 166.

PIRMADIENIS, LIEPOS (JULY) 10 D., 1939 m., CHICAGO, ILLINOIS.

KAINA TRYS CENTAL

KASDIENA...

Lietuva-Lenkija.
Kas Džiaugiasi.
Tie Gandai.
Pelnas Svarbiau.

Lietuvių mokyklos Vilnijoje atsidarys. Lenkijos vyriausybė dedanti pastangas santykius su Lietuva pagerinti.

Dvylikos Lietuvos žurnalistų lankymas Varšuvoje įgali turi tą tikslą.

Pavojus Lenkijai būtų dar didesnis, Lietuvoje naziams įsivyravus, tad norima užkirsti tam kelią.

Robert Dell rašo iš Ženevos, jog atidėliojamas Francijos ir Anglijos susitarimo su Sovietų Sąjunga gali pasiekti pavojingos laipsnio.

Chamberlain ir Halifax už tai kalbėjosi.

Karl Megerle, diplomatinis korrespondentas nazių "Berliner Boersenzeitung" labai džiaugiasi Francijos socialistų vadais Marcel Dettat ir Paul Faure. Sako, jie sabotuoja liaudies frontą ir vis artinasi prie nazių.

Mat Berlyne liaudies fronto "krikimu" džiaugiasi fašistinis "Boersenzeitung", o Chicago socialistinės "Naujienos".

Renkeinis "Saturday Evening Post" jau pripažįsta, kad "generolas Krivitskis" yra šmelka Ginsbergas, kad jis nemoka angliskai, ir kad jo melus apie Sovietų Sąjungą parašė Isaac Dan Levine, Hearsto pastumdėlis.

"Post" savo daug pasuptytių šis skaitojo ir turi teisintis.

Beje, ir čia "Naujienos" susitarino su fašizmu bernais. Jos su dideliu pamėgimu dėjo Ginsbergas raštus kaip "Sovietų generolo", kuomet genties vargiai žino kaip ant arklio užsėti ar šautuvą laikyti.

Jis yra tik kalbėtojas "ekspertas".

Eina gandy, kad Hitleris bus apkarumavolas. Kodel ne?

Po pralaimėjimo 1812 ir 1815 metų karys Francija buvo apkarumavolas vieną pusdurnį, bet neilgam.

Buvo apkarumavola ir kitose šalyse idiotų.

Joseph North sako, Hollywood kyla rensansas. Iš tikro du judžiai "Juarez" — "Confessions of a Nazi Spy" — yra ypatingai geri.

Hollywoodas mato ką naziai padarė su menu ir judžių industrija Vokietijoje.

Pabrangus žemei Palestinoje, ir Alyvų Kalnas norima išparduoti ir parduoti. Jisai dabar yra privatėse rankose. Savininkai noras pasipelnyti matyti yra stipresnis už šventybių garbinimą.

Kas tai siūlo Britanijos Kolonialiam Ofisui sudaryti trustą ant pirkimui Alyvų Kalno.

Šeštadienio vakare "Vilnius" naklėmis pikniku, Chicagoje, buvo tiek daug žmonių, kad stebėjosi. O piknikas rengtas skubotai. Tas rodo dienraščio įtekėjus augimą.

Vakar Kenoshoj, Wis., irgi buvo "Vilnius" nauda piknikas. Piknikai svarbūs dienraščiai, nes ir medižioginės paramos su teikia ir populiarizuoja dienraštį.

V. Andrusis.

Uniontown, Pa. — Tower Hill nusia, 1 kasykloj kolo smarki eksplozija, kurios pasekoj užsusta keturi anglikasčiai. Kalbama kasykla randasi netoliese Republic, Pa.

LETUVOS IR LENKIJOS SANTIKIAI GERĖJA

ATIDARYS LIETUVIŲ MOKYKLAS VILNIOJE; LIETUVOS ŽURNALISTAI ATVYKO VARSAVON.

Varšava, 1p. 8. — Dvylika Lietuvos žurnalistų daro oficialų vizitą Varšavon. Sakoma, tai yra Lenkijos vyriausybės pastangos santykius su Lietuva pagerinti.

Tik 16 mėnesių atgal Lenkijos vyriausybė pasiuntė Lietuvos vyriausybei ultimatumą su grėsinimais, o šiandien jau visi kitas atsinešimas. Tas pakeitimas atsinešimo įvyko naziams priėjus Klaipėdą prie Vokietijos.

Jei nazių politika būtų vyrauti ir visoje Lietuvoje, Lenkijai būtų pelnis pasotė. Didelė dalis Lenkijos būtų apsupta Vokietija ir pavojus iš nazių pusės Lenkijai būtų visomodel didelis. Lenkijos su Lietuva susigerinimas sustiprintų kiek Lenkijos poziciją. Lietuvos ir Lenkijos santikiai paarsėjo, kaip pamenama, 1920 metais, kai Lenkijos armija užėmė Vilnių.

Santikiai pradėjo gerėti tik pastaruoju laiku. Kiek pirmiau Lietuvos generalio štabo viršininkas Raštikis buvo nuvykęs Lenkijon ir ten gražiai priimtas, dabar 12 laikraštinių nuvykęs, šis vizitas, kaip ir pirmesnis, daryta Varšavos iniciatyva.

Atidarys Lietuvos Mokyklas Vilnijoje.

Lenkai darys dar vieng žygi santikių gerinimui. Jie leis atidaryti Vilniaus lietuvių ugdymo mokyklas ir naujų leis atidaryti.

Ispanijos Respublikos Išdavikas Gali Neteikt Gyvasties

Madridas, liep. 9. — Žinomas Ispanijos respublikos išdavikas, Julian Besteiro, teismasas Madrid, Jį teisia fašistinis karo lauko teismas, kaip militari asmenį. Besteiro kaltina tuo patim, kuo fašistai kaltina kiekvieną jį jų rankas patekusį dorą respublikiečių.

Besteiro susipažinęs su kalbimais, pareiškė, kad jisai įsitikinęs, jog teismas atsivėlęs į jo "ispaniškus nuopelnus" ir jį išteisins.

Kad Besteiro ir bus išteisintas, nes išdavikas respublikai labai daug nusipelnė fašistiniams sukiliėjimui. Bet gali netekti ir gyvasties.

Negrina liaudies vyriausybė nuvertė Anglijos ir Francijos vyriausybės su pagelbia Besteiro. Jos nenorėtų, kad pasiklytų gyvas to juodo daro liudininkas. Tad kaip tvirtinama, gen. Franco pataria "likviduoti ne reikalingą archyva".

RADO MIRUSI

Minneapolis, Minn. — Atrado mirusį Paul A. Olsoną, tėvų mirusio darbičio gubernatoriaus Floyd B. Olsonso.

ANGLAI IR FRANCUZAI PERKIA AMERIKOJ LĖKTUVUS

Washingtonas. — Praeitą gegužės mėnesį Anglija pirkio Amerikoje 75 karinius lėktuvus, o Francija 15 lėktuvų ir 32 lėktuvinius motorus. Pirkinius Anglijai kainavo virš tris milijonus dolerių.

Medžioklė ant žmogaus. Štai scena, kai po 13 dienų medžioklės Wisconsinio pilietai nušovė Ray Olson, kuris dvi savaites slapstėsi raistuose, Olson nušovė du šerifų pagalbininkus, kai jie norėjo jį areštuoti už vagystę.

Surado Los Angeles Mieste Pasleptą Ginklų Arsenalą

Los Angeles, Cal., liep. 9. — Tulam šio miesto sandėlyje valdžios agentai aptiko ginklų ir amunicijos arsenalą, \$70,000 vertės sumoje.

Tarp kita ko, atrasta 100 dūžių rankinių granatų, 64 dėžės artilerijos šovinių, 65 dėžės transpandinių šovinių, 18 dūžių pienuinių kepurų, dėžė transpandinių pelių, 5 dėžės anti-dūžių maskų, 10 dūžių 3-jų colių lauko karnolių šovinių ir neurodytų skaičių armijos šautuvų.

Atrastos amunicijos ir ginklų pakaktų apginkluoti visą batalioną kareivius. Vyriausybė stengiasi surasti arsenalo savininką. Sulig sandėlio rekordais, už dėžes namų sandėlių mokojo maj. Richard L. Dineley. Pastarasis nesigina žinogės, kas dėžė yra, bet ginasi, kad tai būtų jo nuosavybė.

Maj. Dineley sako, karo medžiaga atgubenta iš San Antonio ir norėta išsiųsti į Panama Kanalą. Valdžios organai tiria ar nebus tik fašistinių sukalbininkų arsenalas prieš šios šalies vyriausybę.

Atrado Neandertalinės Gaudynės Žmogaus Graučius

Maskva, liep. 9. — Jaunas Sovietų archeologas Okladnikov, tyrinėdamas senovės urvus vidurinėje Azijoje, atrado 9 metų vaikui graučius, užsilikusius iš Neandertalinės gaudynės.

Antropologijos atžvilgiu atradimas skaitomas nepaprastai svarbiu. Tyrinėjimas rodo, kad vaikui gyveno 140,000 metų prieš mūsų laikus.

UŽGRIEBĖ KATALIKŲ LABDARINGAS DRAUGIJAS

Vienna. — Berlyno naziinės vyriausybės įsakymu užgriebta visos austrų katalikų labdaringos draugijos, globotos šv. Vincento de Paulo ordenu.

VALSTIBINIS LAIDOTUVĖS SEKRETORIUI SWANSON

Washingtonas. — Specialieji sesioj senatas nutarė palaidoti mirusį laivyno sekretorių Swanson valstybės lėšomis. Velionis pašarvotas senato koplyčioje.

Devyni Šimtai Žydų Pabėgėlių Atvyko į Bulgariją

Sofia, Bulgarija. — Dviem atvejais atvyko į Bulgariją 900 žydų pabėgėlių iš Čekoslovakijos. Atvykusieji apgyvendinta nedidelėje Dunojaus upės saloj, netoli Russe miestelio.

Pabėgėliai apgyvendinta laikinai, kol bus jiems paruošta ketonės dokumentai į Palestinę.

Chamberlain Pasiūntes Naujas Propozicijas

Maskva, liep. 9. — Anglijos ir Francijos pasiuntiniai vakar matėsi su Sovietų premiu ir užsienio komisarui Molotovu ir sutarė susausti pasitarimą, kur bus svarstoma naujos Chamberlaino propozicijos, kas dėl sudarymo trilyps apsigynimo sąjungos.

Propozicijų turinys neskelbiamas, bet nekurie šaltiniai tvirtina, kad jose nesą didelių pakeitimų. Apie Pabaltijo gynybą ir šiuo atveit Chamberlaino neduoda dorą pasidlymą. Jeigu teisingai suprasta, Chamberlaino ketinys nespirti, idant Sovietai garantuotų Holandijos ir Šveicarijos saugumą.

Federalė Vyriausybė Suėmė Sukta Universiteto Prižiūrėtoją

New Orleans, La. — Federalės valdžios agentai suėmė ir įkalino George Caldwell, atstautydinų Louisiana universiteto trolėsių prižiūrėtoją. Vyriausybė kaltina suimtąjį savanaukiškumu. WPA administracijos duoda medžiagą ir darbininkus taisymsi universiteto trobėsių įsiai naudojo savo asmeninės nuosavybės taisymsi ir plėtimui.

McNUTT ATSISTATYDINS

Washingtonas. — Po konferencijos su prez. Rooseveltu, kuri tęsėsi apie 45 minutes ir kurioje plačiai kalbėta apie tarptautinę situaciją, Paul V. McNutt, buvęs Indiana gubernatoria, o dabar aukštas komisionierius Filipinų salone, pareiškė spaudai, kad sekant mėnesį atsistatydins iš komisionieriaus vietos.

Streikuoja 150,000 Viešų Darbų Darbininkų

Senatorius Murray Pasiūlys Pataisymus Woodrumo Bilui, Kuris Atsakomingas už Besiplečiantį Streiką.

Washingtonas, liep. 9. — Pradidėjęs WPA lavintų darbininkų streikas virto visos šalies plotu streiku ir apimt virš 150,000 darbininkų. Šiuo laimėto darbininkais įsėina į streiką ir netaisinti, priklausanti Amerikos Darbo Federacijos unijai.

Tokiu tempu plečiantis streikui, gali būti greitai prieita prie to, kad bus sulaukta darbas kiekvienam projektui.

WPA administracijos pulk. Harrington pagrąsino streikieriams atleidimui iš darbo, jeigu pirmadienį, tai yra, šiandien, nesugrįš į darbą.

Elektros, mūrinių, tinkuotojų ir statybos unijos bendrai pareiškė, kad grįžimas į darbą neįmanomas, jeigu administracija neatšauks prailgintas darbo valandas arba, už prailgintą nusutiks mokiėti kaip už virslaičių.

WPA administracija prailgino darbo valandas de didesnio atlyginimo spirama to, kad viešiem darbam finansuoti kongresus pasakrė mažesnę sumą pinigų.

Del tos priežasties senatorius Murray tariasi padėti į senatą sumanyms, padidinti viešų darbų finansavimo fondą ir panaikinti verstinas "atostogas".

SOVIETŲ SKLANDYMO VIRŠIO SKLANDYMO REKORDUS

Maskva. — Olga Klepikova nusikridio 232 mylias sklandytuvu ir tuo viršio visus rekordus, visų šalių moterų sklandytų. Sklandytuvai yra lėktuvai be motų. Juos iškėlia motoriniai lėktuvai, o paskui jie skraido prisitaikindami prie oro srovų.

NAZIAI GINKLUOJA DANZIGO PAJURĮ

Varšava. — "ABC" lenkų laikraštis rašo, kad iš Berlyno atsiųsti inžinieriai padeda Danzigo naziam fortifikuoti Danzigo pajūrį. Anot laikraščio, cementinius pylimus, artilerijai ir anti-lėktuvinėm kanuolėm patatytai, stato Glettkau ir Schievenhorst kaimuose.

BUS GALIMA SUSITARTI PRIEŠ AGRESORIUS, JEI ANGLIJA IR FRANCIJA NESIIMS IŠDAVYSČIŲ

Koncesijos Fašistiniam Agresoriam Veda prie Pasaulinio Karo

MASKVA. — Francijos ir Anglijos pasiuntiniamas Maskvoje įsakytą skubinti sudaryti sąjungos prieš agresiją. Derybos tarp tų šalių atstovų ir SSSR premiero Molotovo tęsiasi.

Nazių didesnis šėlimas Danage spiria Paryžių ir Londoną susitarti su Maskva. Tai nuolaidos fašistiniam agresoriam, kad eity prieš Sovietų Sąjungą.

Tačiau nežiūrint to, Sovietų Sąjunga irokšda susitarti. Bet jei susitarti, tai Londonas ir Paryžius turi atsakyti nuo tolimiesnių išdavysčių ir galutinai atmesti fašistinių agresorių "užgerinimo" politiką.

Kaip dabar yra, sako Sovietų pareiškimas, ir Chamberlain ir Daladier slaptai tariasi su agresoriais ir siūlo jiems koncesijas. Anglija ir Francija prašė popiežiaus paveikti Lenkiją nazių naudai; Lenkija nepasitūtė ultimatumo naziam irgi tik dėka Chamberlaino ir Daladiero sudraudinimui; ir pagaliau, ką gi reikškia, jei ne nuolaidas, atidavimas naziam Čekoslovakijos aukso ir gen. Franco Ispanijos respublikos aukso, sako Sovietų pareiškimas.

Atkartotinis nuolaidos agresoriam stiprina agresorius ir tikriausia veda prie karo. Tad jei susitarti prieš karą, tai turi būti susitarta karą sulaukty visur, o ne tik vienoj vietoj, kad ji nustumtų kultūr. Dello Sovietai ir reikalavima, kad būtų ginama Pabaltijo valstybės.

Juk tik delfo Anglijos ir Francijos reaktininkai leido fašistams pavergti Etiopiją, sumušti Ispanijos respubliką ir Japonijos imperialistams grobti Kiniją.

Lenkija Apsirupina Maistu ir Karo Medžiaga

Paryžius, liep. 9. — Kaip tvirtinama, Lenkija pradėjo gabenti "saugią vietą" maisto, aliejaus ir amunicijos rezervus. Taip esą jai patarė francų generalis štabas, kuomet Paryžiuje viešėjo lenkų armijos maršalas Smigly-Rydz.

Saugia vieta skaitoma trikampis žemės plotas, gulintis krašto pietrytose, 125 mylios nuo Vokietijos ir 220 mylių nuo Sovietų Sąjungos. Lenkuose šis žemės plotas žinomas kaip Sandomeio centralinis distriktas. Į tą distriktą pradėta perkelti ir sunkioji industrija.

Kas liečia Danzigą, Lenkija sustiprins karines pozicijas iš visų miesto pusių.

Atsisakė Pavest Judmarchiniam Albanijos Ambasadą

Paryžius. — Albanijos atstovybės oficialai, su atstovu kuni-gaiščiui Abid, švogeriui karaliaus Zog, atsisakė pavesti atstovybę Italijos diplomatiniam autoritetam.

Kad atstovybę pavesti judmarchiniam, atstovas Abid gavo "įsakymą" iš Tiranos, neva nuo Albanijos naujosios vyriausybės. Anot Abid, naujoji Albanijos vyriausybė niekas daugiau, kaip Mussolinio okupacinė administracija ir kaipio tokia, neatstovauja Albanijos žmonių valios.

Romos Fašistai Išveža iš Albanijos Pinigus

Paryžius. — Mussolinio emisarai surenka Albanijos metalinių pinigų ir gabena Italijon. Jų vieton atsiunčia aliuminum bleketus, panašius į pinigą. Albanų pinigai bronziniai ir nikeliniai.

Gero Nebus, Kol Chamberlainas Bus Valdžioje

Paryžius, liep. 9. — Francijos vyriausybės žmonės, kurie nieko gero nesitiki iš Anglijos Cileveden kilišos, šiek tiek viltis padidėjo, kuomet lordas Lothian vakar Paryžiuje užtikrino, kad Anglija "tikrai" nusistatės ginti Lenkiją ir prie to dar pridūrė, kad Anglijos vyriausybė yra spūriai mažėja pro-hiterininkų skaičius.

Lordas Lothian esą įtikinęs Daladiera ir užsienio ministeri Bonnet, kad Anglija supranta, jog praradimas Danzigo, lyginus Lenkijos valstybės sumaištinimui. Vis dėlto jįsi neįteigę įtikinti Francuzus, kad dabartinė Anglijos vyriausybė nedarantį į Lenkiją jai praigaštųjų spaudimą, kad nusileistų naziam.

Dello Paryžiečiai ir po šiai dienei laikosi nuomonės, kad kol Chamberlainas, jo užsienio ministeris Halifax ir izdo ministeris Simon bus vyriausybėje, tol Anglija pasitikiėti nebus galima. Dello esą negalima kaltinti ir Sovietų Sąjungos, kad nepasitiki.

Anglai ir Norvegai Už Sovietų Unijų Priėmimą

Zurich, liep. 9. — Šiam Šveicarijos mieste prasidėjo Tarpautinės Darbo Unijų Federacijos suvažiavimas. Suvažiavo 118 delegatų iš 21 šalies ir atstovauja 18 milijonų darbininkų.

Pirmose suvažiavimo sesijose Anglijos ir Norvegijos atstovai iškėlė reikalavimą, kad Federaciją būtų priimta Sovietų Sąjungos darbo unijos, kurios turi 25 milijonus narių.

Pirmesniuose Federacijos suvažiavimuose Anglijos atstovai pirmutinai priešidavosi Sovietų priėmimui.

“VILNIS” (The Suro)

LITHUANIAN LABOR DAILY
Published daily except Sunday, and on every Friday
together with the regular edition in an English
Section, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States, Canada and South
America one year \$5.00, six months \$2.75. Chicago
and foreign countries \$7.50; six months \$4.75. Sub-
scription rates for the Friday edition, including the
English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00;
6 months \$1.00; outside of Chicago, 1 year \$3.50; half year \$2.00.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE VICTORY 1455
Entered as second-class matter September 28, 1926, at
the Post Office at Chicago, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.

Tientsin

To miesto vardą matote spaudoje beveik kiekvieną dieną. Tai Kinijos didmiestis, turįs apie pusantro milijono gyventojų. Po Sanchajaus tai antras didžiausias kinų uostas. Prieš kinų-japonų karą į Tientsin uostą kasmet atplaukdavo apie pusantro tūkstančio laivų. Tientsino muitinė kasmet duodavo Kinijai apie 35 milijonus dolerių pelno.

Be to, Tientsin yra labai svarbus geležkelių centras. Siaurinės Kinijos gyvenime Tientsino rolė nepaprastai didelė.

Štai kodėl japonai nenori paleisti Tientsin iš savo kruvinų nagų, štai kodėl jie blokadavo anglų ir francūzų koncesijas, kurias tos dvi valstybės turi įsisteigę jau nuo 1860 metų. Anglų koncesijos dabar gyvena apie penki tūkstančiai svetimtačių ir 45 tūkstančiai kiniečių, francūzų koncesijos kiek mažiau. Koncesijų plote veikia anglų ir francūzų įstatymai, nes koncesijos turi taip vadinamas ekstra-teritorialines teises. Šias koncesijas japonai dabar aptvėrė elektrizuotu vieliu tvora ir dėl tos priežasties beveik kasdien žuva žmonių, kurie bando prasimušt per blokados sieną.

Visas koncesijas, išėjus, žinoma, vokiečių ir italų, japonai nori paimti savo išimtinon kontrolėn, kad tuo būdu pasidaryt vienatinišais Tientsino viešpatiais.

Kuomet Kinija išsikovojo sau pilną laisvę, tai ji panaikins visas koncesijas, o visų pirmaisia japonų koncesijas, nes japonai visą Kiniją nori paversti savo koncesija. Japonai bandė sukurstyti kinus prieš Angliją. Prieš Angliją jie organizuoja demonstracijas, tarytum Angliją, o ne Japoniją būtų didžiausias Kinijos priešinys. Bet taip nėra ir kinai tai gerai supranta. Angliją yra tokioj padėty, kad ji, kad ir nenorėdama, bent dalinai turi padėti Kinijai. Žinoma, Angliją padėty Kinijai daug daugiau, jeigu ne Chamberlaino politika. Chamberlainas daugiau padėjo Japonijai, negu Kinijai. Tas labai sunkino Kinijos kovą už pasiluosavimą.

Kovą už Tientsiną yra dalis kovos, kuri paličia visą Kiniją.

O Jie Sako, Kad Ten Badas

Donald Day pranešė iš Rygos, kad Sovietų Sąjungoje badas, kad Maskvoje prasideda sukilimai ir taip toliaus. Ešą, žmonės neturi ką pavalgyti. Tuos šlykščius melus skelbia “Tribune”, “Draugas”, “Naujienos”.

Mes paimam Maskvos “Pravdą” iš 19 d. birželio.

Štai pranešimas iš Krymo respublikos, kur prasidėjo miežių valymas. Derlius prinoko 8-10 dieną ankščiau, negu paprastai. Rašo: “Derlius geresnis, negu galimai buvo tikėtis. Lenino rajono kolchozai suima nuo hektaro po 20 centnerių ir daugiau. Thaelmano vardo kolchoze iškulia 140 pudų nuo hektaro, o Lenino ir Ordžonikidzės vardo kolchozuose net daugiau kaip pusantro šimto pudų.”

Kryme šiemet bus pulkus derlius. Lauk valymas eina geriau, negu perėjais metais.

Toliaus skaitome pranešimą apie derlių milžiniškam sovietiniam ūky (sovychoze) “Gigantas” (Dono srities): “Javai kaip muras iškėlė pakelias. Vyriausios agronomas d. Osipovas mums pareiškia, kad šiemet jie geriau apdirbo žemę. Neapsant kokios bus sėjos, šiemet mes suimsime nuo hektaro po 15-20 centnerių. Dabar dažnai buna lietis ir mes turėsime dar geresnį derlių.”

Šiemet sovychozas “Gigantas” duos valstybei 21,000 tonų grūdų. Derlių suims nuq laukų 44 kombainai.

Cia paduodame tik tuos du pranešimus, o jų yra tiek ir tiek kiekviename numery “Pravdos” ir “Izvestijų”.

Kai socialistinis žemės ūkis duoda Sovietų Sąjungos žmonėms vis daugiau duos ir kitokio derliaus, tai Amerikos atžageivius vis labiau apima gumbaligė.

Nulenkė Galvą

Jersey City jau pasibaigė hitlerinis režimas. Jersey City majoras Hague jau nebesišvaisto piktais indžionkšiais. Civilių Laisvųjų Draugija, CIO unijos ne tik sveitinės gali minguoti, bet minguoja ir aiškėse. Jersey City iškovoja žodžio ir susirinkimų laisvę.

Kaip praneša “Daily Worker”, patsai majoras jau pasidavė daug sukalbameis. Pirmiau jisai buvo išleides patvarkymą, kad CIO galės minguoti gatvėse ir aiškėse ne išėjus metus, o tik per keturius mėnesius. Dabar jisai jau sutinka, kad mingai galima bus organizuoti per rundinus metus.

Štai kokių gerų pasekmių davė Aukščiausio Teismo nusprendis, bet tas nusprendis nebuvo buvęs laimėtas, jeigu ne organizuoto darbo pasiryžimas grąžinti Jersey City normalės amerikoniškos buklės sąlygas.

Laimėjo tie, kurie kovojo. O tie, kurie manė, kad Jersey City majorą nebūs galima suvaldyti, dabar susisarmatinę šluos to savo nosis.

Apie Tuos, Kurie Gauna Pensijas

Lietuvos valdžia paskyrė pensiją kunigui Mironui, buvusiam premieriui. Kas mėnesį jis gaus aštuonius šimtus litų. Lietuvos valdžia paskyrė pensiją K. Puidai, nors jis yra tautininkų “Pažangos” bendrovės direktorius ir gauna ten gan ribiā algā. Sakoma, kad pensija mokama ir A. Voldemarui ir tai didesnė pensija negu kuriam kitam “užsitarnavusiam” asmeniui.

Mironas yra pasiturintis žmogus, taip pat ir Puida, taip pat ir Voldemaras. O kas link nuopelnų tiems asmenims, tai jie labai abejotini. Geriau būtų kalbėti ne apie jų nuopelnus, bet apie jų nuodėmes. “Laisvė” teisingai stato klausimą: “Lietuvos vyriausybė sakosi neturinti pinigų, neturinti ginklams, neturinti Klaipėdos pabėgėliams, tad iš kur ji ima pinigų viokiems Mironams ir Puidoms pensijoms mokėti?”

“Laisvė” dar priduria, kad pensiją gaunąs ir fabrikantas Plechavičius (1,200 litų į mėnesį), tuli generolai ir buvusieji ministrai.

Toks pinigų švaistymas yra nedovanotinas. Mes nieko nesakome, jeigu pensijos mokama buvusiems knygnešiams ir šlaip jau visuomeniškai nusipelnusiems žmonėms. Bet tie, kurie ištikrųjų nusipelnė pensijų, gauna labai mažai.

Generolo Černiaus valdžia ir šiuo atveju eina tautininkų valdžios paminėtais takais.

Čekai ir Jonas Huss

Šeštą dieną liepos Čekoslovakijos žmonės minėjo Jono Huss'o dieną. Suėjo penki šimtai metų, kaip ant lauko buvo sudegintas tas didis patriotas ir religinis reformatorius. Šeštą liepos čekai visuomet mini jo atmintį. Tai diena gilaus susikuo-pimo.

Nežiūrint teroro, kuris siaučia Huss'o tėvynėje, nežiūrint okupantų valdžios draudimo minėti Huss'o dieną, čekoslovakiai nenusigando.

Mažam miestely Radhost tą dieną įvyko didinga demonstracija ir nors ji buvo tyli, bet ta tyla daugiau bylojo, negu iškalbingiausios prakalbos. Tą dieną ten susirinko 50,000 čekų. Jie pagerbė savo tautos didvyrį ir tyliu prakeiksmu “paminėjo” čekų tautos žudytojus.

Joną Huss'ą sudegino ant laužo anų laikų kryžioikai vokiečiai, laimint Romos popiežius. Tie patys kryžioikai, tik dar ziauresni dabar užpuolė ant visos čekų tautos. Bet kaip Jono Huss'o žuvinas tik labiau užgrūdino čekus, taip bus ir dabar.

Tą pačią dieną Zlota Praha, ties Huss'o paminklu, susirinko 15,000 čekų. Jie neišsigando teroristų, jie nepabijo užtraukti ant savęs fašistų rudybę.

O Amerikos čekai ir slovakai tą pačią dieną paminėjo Pasaulinę Parodą, kur buvo surušta čekoslovakų diena.

Tegyvuoja čekoslovakų tauta! Ateis diena ir ji vėl galės džiaugties laisvu gyvenimu!

APŽVALGA

KALBANT APIE ATEITĮ.

Brooklyniešiai “Amerikai” labai patiko V. Gustainio straipsnis, kuriame jis kalbėjo apie gynybą nuo priešų. Tas straipsnis buvo įtelpintas “Lietuvos Aide”.

V. Gustainis numato galimybę, kad Lietuvai reikės ginties iki paskutiniųjų —

“Ne tik iki paskutinio kario, bet ir paskutinio jaunuolio ir jaunosios, iki paskutinio ir išvieto.”

Kuomet taip rašo buvęs smetoninio oficiozo redaktorius, kuris dar pernai, lankdamasis Rylprusiuose, nesigailėjo komplementų hitlerininkams, tai jo labai jau didelis patriotizmas mums išrodo nenuoširdus. Kam kam, bet smetonininkams labai netaikoma karžygių rolė.

O kas bus, kada visi lietuviai žus? V. Gustainis duoda atsakymą ir savo atsakyme jis uždeda pareigą Amerikos lietuviams.

Štai jo žodžiai:

“Turėtume pasakyti viešai ir neslėpdami, kad mūsų visų žuvinio atveju mūsų patį ir mūsų protėvių per tūkstančius metų kraują aplaistytą Lietuvos žemė turėtų tekti visgi ne svečiniams, bet mūsų broliams, kurie dabar yra išvežioję, kurie yra Amerikoje. Jie turėtų būti uždeda šventę prieja sugrįžti į Tėvynę ir čia paversti savo giminių ir savo tautos žeme.”

Jeigu jau hitlerininkai taip nutraukė Lietuvai, kad joje neliktų nei vieno žmogaus, tai juk Amerikos lietuvių jie neišleis, kad pavidėtų savo tėvų žeme.

V. Gustainis numato katastrofą, o paskui ją pasidalina labai nerealiu išmišiu.

Mes patartume Gustainiui ir jo šalininkams orientuot savo smegeninę ir į beviltingą katastrofą, bet į pergale. Jei buržuazinė demokratija susitars su sovietine demokratija, tai Lietuvos ateitis bus užtikrinta. Ta prasme ir Lietuvių reikia darbuotis ir darbuotis labai energingai. Pesimizmas ir gyvą nustumia į grabą.

Daug maž ta pačia tema kalbėjo ir S. Kairys (platinėškas socialdemokratas) “Lietuvos Žinių” sukaityvėnėse iškilimėse. Pasak “L. Z.” reporterio jisai pasakė:

“Dabarinis įtempinas vargu gali laimėti kitą, kaip kruvina katastrofa. O jeigu kiti karas, tai karas ir mūsų kraštas galės išlikti nuosaal. Reikia rengtis nepaprastai galimams, bet tinkamai rengtis galina tada, kada kraštas aiškiai žino savo uždavinius. Tai supranai kiekvienas samoningas pilietis jau labiau laikrūtiškai.”

Jo kalba skamba kitiškai negu Gustainio straipsnis, bet joje taip pat nėra deramo aiškumo. Jeigu jis numato, kad ateinančiam kare Lietuva vargiai galės išlikti neutrali, tai reikia labai aiškiai pasakyti, kaip reikia rengtis prie tų “nepaprastų galimų”. Bendro turinio posakių paprastai yra dviprasmiški ir nieko aiškaus nepasako.

Lietuvai grėsia fašizmas, o ne kas kitas. Jei Kairys supranta, kad neutralumas Lietuvai neišgelbės, tai jisai turi žinoti kur įsikoti Lietuvai draugu.

S. Kairys yra užtenkamai

įtakingas net Lietuvos buržuazinėje visuomenėje ir jo tartas aiškus žodis turėtų nemažai reikšmės.

STATO RAGUS.

Tautininkų režimo laikais “išrinktas” seimas jau išaušias prieš dabartinę pusiaukoaicinę vyriausybę.

“Lietuvos Žinios”, nors ir labai atsargioje formoje, jau pasisako prieš to seimo politikierius, nors “iš esmės” prieš patį seimą dar nepasisako.

“Vilny” buvo išspausdinta dailis Indriūšio prakalbos, kurios jis lygino dabartinę valdžią vos ne prie bolševikų. Indriūšius, kaip žinoma, yra tautininkų partijos šulais ir savo laiku buvo finansų ministeris.

“Lietuvos Žinios” sako, kad seimo atstovai “kaišioja tam darbu (bendram darbu) basius ir ratus” ir kad to seimo nusistatymas “jau kelia visuomenėje ne tik nusistebėjimą, bet ir nepasitenkinimą.”

Tie nusiskundimai nieko nepadės, jeigu naujoji vyriausybė nepašims už ragų tuos elementus, kurie atstovauja senąjį režimą ir kurie, kad kaip, gali suruosti pučą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Kaunas. — Pagal naujai sudarytą prekybos sutartį su Turkija iš Lietuvos į Turkiją bus išvežama: žalios ir apdirbtos odos, batai, sparmedžiai, parketas ir degutuli šaudiniai. Iš Turkijos bus galima pirkti tabaką, cigaretes, apelsinus, lyvuogės, lauro lapus, vynu, aliejinės sėklas, vilnas šilko žaliavą, kilimus ir tt.

Kaunas. — Šiomis dienomis per Lietuvą prauksios smarki auktros su perkunija paukėnė ne tik vietomis laukams ir sodams, bet ir miškams. Pavyzdžiui, vienoje tik Raudondvario urėdijoje šaukta su šaknimis apie 800 medžių, daugiausia eglių ir pušų. Taip pat nukentėjo ir Pajūrys, Trakų, Alytaus, Ukmergės ir kt. urėdijų miškai. Išversti medžiai numatomi parduoti vietos gyventojų reikalam.

Kaunas. — Kaune prasidėjo lietuvių-lenkų komisijų posėdžiai prekybos sutarčiai peržiūrėti. Lietuvos-Lenkijos prekybos sutartys yra numatyta, kad maždaug po pusės metų nuo sutarties sudarymo tokia komisija turi susirinkti. Per pirmuosius tris mėnesius po sutarties pasirašymo Lietuvos ir Lenkijos prekybą apyvarta siekė iš vienos ir kitos pusės tikrai po 300,000 litų.

Sveiksta po pavojaingos operacijos. Tai buvęs sunkiojo sovio hoko čempionas Jack Dempsey, kuriam šiom dienom paskubom padaryta operacija ant aklosios žarnos.

FRANKISTŲ REŽIMAS ISPANIJOJ

KAIP GAUNAMOS ŽINIOS

Barcelonoje buvo organizacija, kurios vardas “Union Democratica de Catalunya.” Tai buvo katalikų organizacija, prie kurios priklausė daugelis kunigų. Kaip tik fašistai užėmė Barceloną, ši organizacija buvo paskelbta nelegalė. Daug jos narių suimta, nekurię nužudyta.

Per Pirinųjų tarpkalnes Francijon bėga ir tuli kunigai, ypač iš Katalonijos, nes visas tautinis katalonų judėjimas uždraustas.

Lawrence A. Fernsworth, rašydamas “New Republic” apie padėtį Ispanijoje, suteikia labai daug informacijų. Bet kaip jos gaunamos tos informacijos? Štai kaip: Jos gaunamos nuo pabėgėlių, kuriems pasiseka kaip nors prasiūžaut per Pirinųjų kalnus. Jas pasiseka gauti per tulus valdininkus, kurie nors sakosi esą ištikimi frankistams, bet tikrenybėje jiems nepritaria. Yra kuryrų, kurie važinėja tarp Madrido ir Paryžiaus. Tarp jų pasitaiko ir švaresnių žmonių ir iš jų galima daug patirti. Nors laišukai, siunčiami iš Ispanijos labai cenzuruojami, bet atsiranda švaresnių cenzorių, kurie ne viską išbraukia.

FALANGISTAI IR REKETISTAI.

Tai dvi fašistinės grupės, bet tarp jų eina atšiaurus rietenos ir net piovynės. Falangistai (Falange) yra vokiški nazių mokiniai. Jų organizacija padirbta pagal nazių korpulpi. Tuli iš falangistų buvo Vokietijoje, kur juos tinkamai išmūstavojo ir užnuodijo nazių “mokslu”. Todėl falangistai labiau nusistatė prieš katalikų bažnyčią ir laukia tik progos apkarpyti kunigams sparnus. Ispanijos vyskupai labai tuomi susirupinę.

Reketistai (Requeté) tai fašistiniai katalikai. Jų tarpe daug monarchistų. Jie nori, kad Ispanijon karaliauti būtų pakviestas Alfonso sūnus Don Juan, bet Franco apie tai nei nekalba. Jis nori

buti tokiu vadu, kaip Hitleris. Barcelonoje, Leridoje ir kituose miestuose tarpe reketistų ir falangistų įvyko kruvini mūšiai. Kur falangistai stipresni, ten jie uždaro reketistų ofisus.

Kadangi visos demokratinės organizacijos Ispanijoje uždarytos, o jų nariai gaudomi ir žudomi, tai daugelis žmonių rašosi prie reketistų, nes mano, kad jie vis tik geresni.

Londono “Times” korespondentas, kuris prasišalino iš Ispanijos, kad parašyt apie ją teisybę, sako, jog sunkiausiai momentais civilio karo fašistiniam liogery nebuvo tokių vaidų ir įsietimo, kaip dabar. Išrodo, kad vieni kitus suė.

Net generolai piaujausi. Franco numetė kelis šonkaulius tik keturiems generolams, kuriuos pakėlė į aukštesnį činą (Davila, Queipo de Llano, Saliquet ir Orgaz). Daugelis kiti jaučia, kad juos labai pažemino. Dėl to taip pat didelis dantų griežimas.

O kur yra tas “didysis” katalikų akcijos vadas Gil Robles, kuris tiek daug padėjo frankistams? Ogi jis kriuši Portugalijoje. Jam nevalia sugrįžti Ispanijon, nes Franco nenori, kad Robles pagautų įtakos. Jo laikraštis “El Debate” taip pat uždraustas. Tai tokią zapląta gavo tas jezuitas šmotas. Panašiai, kaip savo laikui smetonininkai atsilvygino Lietuvos krikščionių demokratų partiją.

LAISKAS IŠ BARCELONOS.

Viename laiške iš Barcelonos štai kas rašoma: “Čia žmonės nevalgo ir nedirba. Gerai valgo tikrai karlininkai ir tie, kurie valdžioje. Tik jie ir tegal lankyties teatruose, kinematografuose ir café (salionuose-restorantuose). Kadangi pinigų nėra, tai 90 nuosimčių Barcelonos gyventojų nemoka randų. Kas ką turi parduoti patys. (Tęsa ant trečio puslapio)

Mokslo ir Literatūros Kampelis

LIAUDIES PASAKOS.

Niekur taip neįvertinta liaudies pasakos ir legendos kaip Sovietų Sąjungoje.

Liaudies pasakose veriasi nemažai tikriausios istorijos. Iš liaudies pasakų ir legendų sužinoma kaip tauta gyveno šimtai metų atgal, kada rašytinė istorija dar nebuvo išsivysčiusi iki tokio laipsnio kaip yra šandien.

Nuo birželio 20 iki liepos 1 dienos Maskvoje tęsiasi visos Sovietų Sąjungos pasakorių suvažiavimas. Žinoma, įdomiausi jų buvo iš tokių vietų, kurų žinomės dar tik požiūriai revoliucijai skaityti ir rašyti teismoko.

Sovietų liaudis myli pasakorius. Jų suvažiavimui pavesta Nodėdos Krupskaja vardu liaudies kultūros namas Maskvoje. Suvažiavimo proga įjcm surengta specialiai koncertai ir perstatymai.

Delegatų tarpe buvo patys žymiausieji Sovietijos pasakoriai, kurie žinomi skersai išilgai milžinišką Socialistinę Rusiją, kaip tai: Krinkova, Korguevas, Barynikova, iš Mordavų respublikos Bezzubova, iš Neneckos srities Golubkova, iš Karelijos Paskova ir daugelis daugelis

kitų. Liaudies pasakos ir legendos šandien surašomos ir atspausdintos didelėse knygose. Iš jų jaunoji Sovietijos karta semiasi žinių apie tai kaip jų bočiai gyveno carinėje Rusijoje.

NAZIŲ “KULTURA” ČEKOSLOVAKIJOJE.

Kulturingos tautos čekai ir slovakai. Bet, atsirado dvidešimt metų amžiaus barbarai, kurie pasiūjo jas savotiškai “sukultūrinti”.

Netik politiniai ir ekonominiai pavergta Čekoslovakija, bet ir dvasiniai. Štai laikraščiai praneša iš Prahos, jog čekoslovakų “globėjas”, Hitlerio paskirtas tai šalies gubernatorius Neurathas išleido dekretą, jog čekoslovakų mokyklose nebėvalia naudoti senieji vadovėliai: geografijos, istorijos ir net matematikos. Vis kas bus nauja, maziška.

Iš šito turėtų pasimokinti tie, kurie tvirtina, jog “tyrus” mokslas, menas, kultūra nieko bendro neturi su politika. Kaip skaudžiai šandien kenčia pavergta čekų tauta dėlto, kad jos vadai nepriturėjo liaudies “kūlimuisi” politiką.”

Fraktyvumas

(Tsa nuo puslapio)

duo — ra primtuvus, siu — mas nas ir tt. Falanstai uia apartamentus grobiaudus, o kartais patys gyvena, jėgu jartime jiems patinka. Jau D žmonių nužuda ir kvienu dieną meigirdinpie naujas ir naus žuds."

Žlo ne tai komunistus ir drikalusd net tokius viskai rans žmones, kaip buvs parlanto narys Sal-yadr Albečkuris buvo višai nasitrats iš politikos ir gveno so dvare, šale Gennos.

Nužudyta merolas Arangurn ir gerolas de la Encomenda. Ns juodu nebuvo ljalistai, ir prie fraktyv neprisėjo. Nužudytas aukščiausio teismo teisėjas Xavier de lola. Bet kas čia gali sumėti visų pavardes?

Bet, kaip iko tos pačios žinios, žmonė teroro nesibijo. Vis vienjyziškai slapti susitikimai ir pasitarimai. Ispanijos Komunistų Partija taip pat veikia, nors ir sunkiausiose aplinkybėse.

Dar keli žoliai apie mokytus ir profesorius. Beveik visi jie palaikė lojalistų pusę. Aišku, kad dabar didžiuna jų kalėjimuose ar koncentracijos stovyklose. Švėnto darbas beveik visai

Detroito Kolumna

Henry Fordo automobilių industrija sukako 36 metai. Per tą laiką išperėjo 27 milijonus Fordukų.

Dirbtuvė išaugo viena iš didžiausių automobilių idirbyscų pasauly.

Rouge Ford plantas turi apimę 1,200 hektarų žemės. Dirbtuvė turi 9,650,000 ketvirtainių pėdų vietos.

Fordo Rouge plante yra apie 22 skyriai, kuriuose gaminama reikalingos medžiagos ir dalys Fordo ir Lincoln autams. Ten gaminama jau ir lajeriai (tires). Gesą irgi gamina. Vieną kubilą turi, kuriame telpa 2,500,000 kubikių pėdų. O antram telpa net 10 milijonų kubikių pėdų.

Tokia tvirta industrija jau jokių konkurentų nebij. Bet tuo pačiu tarpu jos savininkas visai nenori pasiduoti jokiems net valdžios patvarkymams reikale darbininkų organizavimosi.

x x x

Iš Lansingo praneša apie kalinių padėtį Michigano valstijoje. Kalinių yra visokios rūšies. Bet apie politinius kalinius nieko nėra rašoma. Turbut Michigane jų yra dabartinių daug. Tik paduoda kiek jų yra palikuosujama ant parankos ir kiek naujų pribuna kas metai.

Pranešime nurodoma, kad svarbesni kalinių prasikaltimai mažinasi, bet tik eiliniai prasikaltimai dauginasi. Kaip pasirodo, tai dar ir da-

apsistojes ir jezuitai su kunigais vėl bando pasigrobtį visas mokyklas į savo rankas, kaip buvo prie monachijos. L. P.

WAUKEGANO BIZNIERIAI

F. ŠEŠTOKO LIETUVIŠKA VAISTINĖ

831—8th Street

Taipgi turime visokių gėrimų ir smagi užeiga. Kaip busi Waukegone, užėik. Draugiškas patarnavimas.

A. BITVINSKO BUČERNĖ IR GROSERNĖ

711—8th Street

Maistas šviežias ir pirmas. Sgžininas ir draugiškas patarnavimas.

Glen Flora Tavern

922 Glen Flora Avenue

Telefonas Ontario 3085.

Čia gausi geriausių ir skaniausių gėrimų. Sav. STANLEY ir MORTA PAURAZ.

P. Dauderio Duonkėpykla ir Krautuvė

719—10th Street

NORTH CHICAGO

Duona geriausios rūšies, kėksai tikras gardumynas. Specialiai gaminam vestuvėm ir visokiom parėm.

JOHN MALELA

CHEVROLET ir BUICK
AUTOMOBILIŲ AGENTAS
919 Eight Street
Tel. Ontario 8302.
WAUKEGAN, ILL.

Tai ne blusas rankioja iš policisto kėlinių. Nepaprastas įvykis neseniai atsitiko Detroito. Policistas Leo Pawlowskis pašauktas išprašyti spiečių bičių, kurios buvo susipietusios automobiliuje. Bet pajudinus spiečių, biūtės susimetė ... į policisto kėlines. Čia matome automobilio savininką bejieskant bitino, kurį pagavus galima nukreipti kur nori visas spiečius.

Automobilių Dirbtuvės

Smarkiai Veikia Fašistai

Detroitas. — Automobilių dirbtuvėse Detroito pastebėta krašto smarkus fašistų judėjimas. Pasislėpę po nekaltais vardaais tie gaivalai nuolat skleidžia fašistinius lapelius, atkreiptus prieš unijas ir antisidauančius anti-semitizmu.

Daugiausia fašistinių lapelių paskleidžia "National Workers League" ir "Industrial Legion of America." Bet fašistinių grupių yra ir daugiau. Pirmosios dvi grupės sudarytos iš kun. Coughlin pasekėjų.

MALUNAI TURI RAJONUS.

Malungų Klaipėdos krašte yra labai tankiai ir kiekvienas turėdavo darbo. Dabar kiekvienam malunui yra paskirtas rajonas. Priskyrus ir malunų rajonus, o jeigu kuriame rajone randasi daugiau malunų, tai kiti turi būti nugriauti.

ĮVEDĖ KIAULIŲ MOKESCIUS.

Pasitaruoj laikui Klaipėdos krašto ūkininkus pradėjo veikti kiaulių mokesčiai. Už kiekvieną piuvančią kiaulę Vokietijoje reikia mokėti po 8 RM, bet klaipėdiškiams tas įstatymas pakol kas yra sušvelnintas ir jie už piuvančią kiaulę turi mokėti po 4 RM. Šių mokesčių įvedimas ūkininkus labai paveikė.

Los Angeles, Calif.

Literatūros Draugijos Kuopos Išvažiavimas ir Susirinkimas.

Liepos 2 dieną vietinė LLD kuopa atlaikė susirinkimą Arrojro Seco parke. Perskačius protokolą ir atlikus vietinius kuopos dalykus, skaitly laisčiai iš centro.

Centro sekretorius rašo, jog depresijos laikas daugelis narių neisgali pasimokėti duoklių, o organizacijai nenori mesti. Tuom tarpu centras duoda bent po vieng knygą į metus ir išleidia žurnalą "Sviesą". Tas viskas lėšuoja daug pinigų ir delto ragina narius ir kuopas, kas išgali, paukauti centrui į literatūros fondą. Nutarta paukauti iš izdo 82 ir ant vietos narių sudėjo 83. Tad iš mūsų kuopos centrui bus pasūsta 85.

Centro sekretorius taipgi ragino narius, kurie dar nepasimokėję duokles už šiuos metus, kad kuogrečiausiai pasimokėty. Nutarta parsitrunkti 25 egzempliorius knygutės apie Pasaulinę Parodą, kurią išleido dienraštis "Laisvė".

Ilgai diskutuota kokį parengimą šiemet surengsime darbininkškos spaudos naudai. Nutarta surengti išvažiavimą su pietais prie jūrų. Tam tikslui išrinkta komisija iš sekamų draugų: Pukis, Savis ir Pečiulienė.

Apkallėta kongrese įneštieji bilai prieš atėvius. Nutarta raginti visus siųsti savo distrikto kongresmanam ir valstijos senatoriam protestus, kad tie žalingi bilai nebutų perleisti.

Kuopa taipgi nutarė atsikreipti į Jungt. Valstijų prezidentą Rooseveltą ir raginti jį, kad apsiimtų kandidatuoiti trečiam terminui. Be to, nutarta raginti mūsų spaudą daugiau rašyti tuom klausimui ir prirengti skaitytuosius prie ateinančių metų balsavimų.

Kaip žinoma, pereitus da metus pas mus buvo atvažiavęs drg. L. Pruseika. Siemet, kaip girdėti, jis nežada atvažiuoti. Kuopa išreiškia pageidavimą,

kad atvažiuotų kas nors kitas iš "Vilnės" štalo, geriausia kokis jaunuolis.

Uždavilgis susirinkimui turėta pietus. Buvo burelis ir pasalinių žmonių atsilankę. Gardžiai pasivaigė vieni šnekėdavosi, kiti žaidė, jaunimas bolė mėtydamas linksmintis iki vėlunai. Sutevus visi gryozone namo.

Iš Draugijų Komiteto Veiklos.

Dabar biskis apie Draugijų Komitetą.

Susirinkime, kuris atsiluvo birželio 29 dieną, išdota atskaita iš surinkty aukų Klaipėdos pabėgėlių suselpmui. Iždininkas buvo užklaustas ar aukos jau pasūstos kaip buvo nutarta. Pasirodė, kad iždininkas pasielgė sauvališkai. Pasiųsdamas aukas, vietoj pažymėti, jog tai nuo įvairių draugijų ir pasakyti kas ir kiek aukavo, paršė tik vienos savo atstovaujamos draugijos vardą. Paklaustas aiškiosi vlenapi ir kitaip, buk jis nežinąs visų draugijų vardų ir tt. Juokinga. Šis komitetas veikia jau 4 metai ir pats iždininkas atstovauja savo organizacijai ir dažnai atsilanko susirinkimuose, o gūnasi, jog nežinąs kokios draugijos sudaro komitetą.

Po ilgų diskusijų nutarta, jog komiteto pirmininkas, sekretorius ir iždininkas parašytų laisiką Lietuvos Konsului Čiengioje ir pareikalautų atsisaymo klaidos kas liečia atskaitos aukų iš mūsų miesto.

Patartina draugijų atstovams akyliu prižiūrėti savo išrinktus valdybos narius ir reikalauti, kad jie teisingai vykintų nutarimus. —W. V.

PRIETAISAS PARODAS LIGŲ BUVIMĄ.

Maskva. — Dr. F. Selkov ir inžinierius I. Balygin, abudu žymūs Sovietų Sąjungos mokslininkai, išrado elektrikinį aparatą, kuris aptinka žmoguje sifilio ar vėžio ligas daug anksčiau, negu iki šiol buvo galima aptikti.

SPAUDOS PIKNIKAS

Rengia Detroito Organizacijų Sąryšis

NEDĖLIOJ, LIEPOS (JULY) 23 D., 10 V.RYTO

Capitol Park

TELEGRAPH ROAD, NETOLI SIBLEY ROAD

DETROIT, MICH.

Programą Pildys Aido Choras, Bus Visokių Zaisių ir tt.

PRIE ĮŽANGOS TIKIETO BUS DUODAMA DOVANOS:

1) Riešinis Bulova laikrodėlis. \$42.50, paimtas iš George Novick, 1835 Springwells Avenue; 2) \$25.00 pinigais; 3) \$15.00 pinigais; 4) \$10.00 pinigais; 5) \$10.00 pinigais; 6) 8 prizai po \$5.00. Viso bus išduota 13 dovanų.

ĮSIGYKITE TIKIETĄ DABAR. GALITE GAUTI PAS RENGIMO KOMITETĄ. DABAR DAR GALI ISBANDYTI SAVO LAIMĘ IR GAUTI TIKIETĄ NUO 5 c. IKI 25 c. PIKNIKO DIENOJ VISI TIKIETAI BUS 25 C.

Sokiams gera orkestra — Prasidės 2 val. popiet.

Sibiras Jau Nebe Tas

SSSR geografiniam žemėlapyje apie nuostabią autonominę Oirotijos sritį pažymėtos šilokios ypatybės: kalnai, taigos, sruamos upės, uolėti kraštai, žavų primityvių grožio kriokliai. Kasmet į šį žemės kampą suplaukia dešimties tūkstančių turistų, tame skaičiuje ir turistai iš Vakarų Europos. Svarbiausias Oirotijos turizmo centras — Oskatas. Iš čia prasideda kelionė į Telexą, nuostabių grožio kelių ežerą.

Turėdami maža laiko, turistai, kaip paprastai, gana paviršutiniškai susipažysta su šalimi. Tuo tarpu Oirotiją, pasižymintį savo gamtos turtu įvairumu, galima laikyti nuostabiąsias žemės rutulio kampeliu. Neveltui ją vadina „Sibiro lobynu“. Gamta iš tikrųjų nepašlykštė turtu šiam, palyginti mažam, kraštui. Upės: Bija, Katun, Caryš, Čemal deringos auksu. Šen ir ten kelevius sutiks auksą kasėjų brigados. Taijos išaugo patogus, radiofikuoti, nušviesti elektra auksą kasėjų kaimėliai. Neseniai Kolyčako plovykloje atrastas vienišas auksas luitas, sverias 4 kg. 800 gramų.

Toli gražu, Oirotiją dar nėra pakankamai ištirta. Tačiau jau žinoma, kad jos žemėse slypi šimtai polimetalių rūšių. Kalnų gyventojai, neperdami pasakytumėm, — vaikiškos tiesiog marmuro. Ir kokie tie marmurai! Visų spalvų: balkšvi, rožiniai,

nuose. Panašiai kaip Džeko Londono aprašytieji nuotykių jėskotojai, prieškarinių laikų rusų medžiotojas turėjo pasiklausti tik savo išterime ir drąsa. Atsiskyręs nuo pasaulio, jis vienšas įsiskandavo laimės...

Dabar kolchozų medžiotojai susirenka erdviose nameliuose, kurie išaukšto jiems pastatyti. Ten pat jiems paruošta visam sezonui ir maisto, kuro, drabužių atsargos. Tokiose nameliuose rasi visai padoringi bibliotekė, o ant stogo tyšančią radio anteną.

Per paskutinius penkerius metus Oirotijos taigoje, pastatyta 250 tokių namukų. Daugelyje jų įrešta pirtys, „raudonieji kampečiai“ ir t. t. Kitais metais medžiotojai gaus savo naujojiui dar 20 tokių namų, pastatytų sunkiausiais priemonėmis krašto vietose.

Lapkričio 1 d. prasideda „vo-veriavimas“ — voverių, medžioklė. Gerensiais metais šių žvėrių derlius pasiekia tikrai milžinišką skaičių. Įvairioms priežastims veikiant, kartais voverių kaimenės kelias gyvent į naujas vietas. Tuomet šie gražūs, švelniodiniai žvėreliai keliauja per kaimus tūkstančių tūkstančių...

Sutikę pakely upes, jas perplaukia, o dalis ir paskęsta. Anksčiau vasaros metu medžioklė apmirdavo. Dabar dėl „svelniavilios auksas“ gamtos išstums. Vasaros mėnesiais medžiotojai įjinka medžioti žemės uolius kenkėjų graužikų: kurnius, starus ir t. t. Atrodo, kad šitokie smulkūs žvėreliaiškai menkai tesuteikia naudą? O vis dėlto graužikų medžioklė — ne tik žemės uolius parazitų naikinimas, bet ir pelningas verslas.

Anksčiau niekuomet medžioklė nedalyvaudavo moters. Dabar moteris — žvėries pėkėkų sekėja puikiai įgudusi savo darbe. Tenčia Mahtolova, iš Budiono vardo kolchozo vienerių metų buvę, nestatruodama nuo tiesioginio darbo uolius, medžioklė uždirbo 3,000 rublių. O kokių palkius žmonės užaugino taiga! A. J. Morozovas iš to paties kolchozo užsibrėžė sau tikslą: naikinti vilkus. Vilka — atkakliausi Oirotijos gyvulininkystės uolius prieštai. J. Morozovas per paskutiniuosius dvejus metus nušovė 150 vilkų. Ji dabar visi prami ne „Vilkų kilmė“.

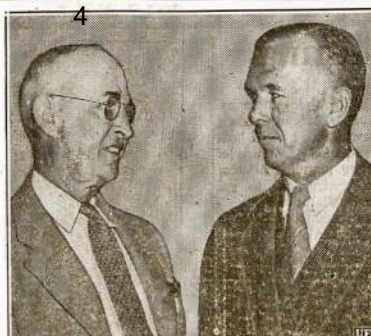
Ypatingą įdomumą kelia Oirotijos elnių-maralų veisimo kolchozai. Iš viso tokių kolchozų šiame krašte tik šešetas. Elnių-maralų išilgės tik Sovietų Rusijoje. Jis brangus tuo, jog nešioja brangiausius ragus. Senovės Kinijos-Tibeto medicina tvirtino, kad nesutvirtėję elnių-maralų ragai turi nepaprastą gydymą galia, galį gražinti prarastą jaunystę ir t. t. Vienoje Maskvos laboratorijoje, kuriai vadovauja prof. S. M. Pavlenka, pasiekė iš maralų ragų gauti aktyvūs veikiantys preparatų „pankroliną“ — kontruojančią, didėles jėgas priemonę. Išbandyta Maskvos ir Charkovo kilmistis. Ji priemonė davė gana teigiamų rezultatų.

NEPASITENKINUSI NAZIAI SIUNČIA Į KALĖJIMUS

Stettin, Vokietija. — Pomeranijos srityje nauji teismai nesėja teisti žmones, kurie iš nepasitenkinimo šiuolaikiui atsiliepią apie Hitlerį. Del pavadinimo Hitlerį žioplis vienas jaunuolis nuteistas šešis mėnesius kalėti. Suauge nuteisiami po metus ir daugiau.

BEDARBIŲ SUSIVIENIJIMAS UŽ ROOSEVELTO NOMINAVIMĄ

Joplin, Mo. — Bedarbių Susivienijimo valstijiniam suvažiavime priimta rezolucija, kuria pasakyta už Rooseveltą nominavimą trečiam terminui. „Tradicija, kad asmuo negali kandidatuoti trečią kartą, turi būti atmesta, kad duotų prez. Rooseveltui progą baigti pradėtą politiką, naudingą didžiama gyventojų,“ sako rezolucija.

Pasikeičia vyriausieji Jungtinių Valstijų kariuomenės vadai. Kairėje matosi kiti atsistatydinęs generolas Malin Craig, o dešinėje — jo vietą užimančias naujas kariuomenės vadas generolas George C. Marshall.

SO. BOSTON, MASS. Mokslus Baigiant

LIETUVIS VAIŠTŲ ISRADEJAS Raso J. F. BORISAS, Ph. C. O. D.

Keletas mėnesių tam atgal mūsų geras draugas Aleksandras Mizara atidavė savo įstaigą po numeriu 412 West Broadway, So. Bostone. Jis per keletą metų studijavo ir darė daug bandymų eksperimentuodamas šį labai dël vyrai svarbų klausimą: Kodėl vyrai plinka, o moterys ne? Jis daug mįslių, galvojų per keturis metus ką daryti, kad dël vyry kiek nors pagelbėtų. Jai kasto daug pinigų ir labai daug darbo buvo iki šio išdirbio dël pleiskanų toniką ir shampoo, kuris yra lygiai naudingas ir dël motery, jeigu kurių galvos oda turi pleiskanų ir reikalauja priežiūros.

Šie jo išdirbiniai buvo įduoti į mūsų laboratoriją, idant perikrims kaip kad valdžia reikalauja ir kaip jie turi būti padaryti. Smagu man tai keletas žodžių. Jis mūsų Aleksandras Mizara padarė labai pagrįstus dël produkto. Jo tonikas susideda iš labai geros medžiagos, kuri yra tinkama vartoti dël įvairių odos ligų. Pavyzdžiui, jis vartoja Resorcinol (C6 E4 (OH)2). Šis chemikalas yra daugiausiai vartojamas dël įvairių odos ligų. Turbut užima pirmą vietą dermatologijoje. Kiti daiktai, kurie paremia Resorcinol, yra orančių aliejus ir kiti organiški aliejai, kurių čia nenoriu visų paminti, bet užimt labai daug vietos, jeigu kiekvieno iš jų nurodyčiau svarumą. Užteks tiek pasakyti, kad draugas Aleksandras Mizara padarė labai gerai ir pavyzdžiui.

Mūsų apiešniks draugai tunkiai manęs klausia asmeniskai, kad aš išaiškinčiau, kaip kaip žmogus budamas ne chemikas padaryti toki daiktą kaip tonikas ir shampoo. Atsakymas. Draugas Mizara jo nepadarė per mėnesį ar du, bet studijavo per keturis metus ir tik po keturių metų studijavimo ir eksperimentavimo jis jį išleido į marketą. Vadinasi, per keturis metus galima užbaigti kolegių, jeigu mes gerai save prisiveršime. Reikia, je gerai apsižiūrėti su chemija ir rūpinasi labiausiai odos ligomis. Kiekvienas žmogus, kuris turi pasisvertimą, gali šitą išmokyti ir atsiekti. Čia reikia tik nuro ir energijos. Pats svarbiausias plaukams vaistas yra pats visuotinis vaistas — geras, paprastas, nesugadintas gamtinis maistas. Visados reikia tai žinoti, bet apert to, reikia irgi gerai odą prižiūrėti ir žinoti kaip. Čia mūsų draugas Mizara kaip tik ir užpildė šį nedidelį. Jo išdirbiniai yra labai geri ir kas juos vartos, galės pleiskanus išsigydyti.

J. E. Borisas, Ph. C. O. D. State Research Bio-Chemist.

VIENA KLAULĖ Į SAVAITĖ.

Pirmiau Klaidpėdos krašto mėsininkai kūrėjo tikrai mėsingas dienas. Dabar jų mėsingumas jau dingio, nes yra įakyta, kad kiekvienas mėsininkas į savaitę gali paimti tik po vieną kiaulę ir mėsa pardavinėti salig kotelio. Ukinkiniai pirkdami iš kraulės mėsa turi jau brangiau mokėti, negu gausia už kilogramą parduodami.

KAUNAS. — Pastaromis dienomis „Lietuvis“ iš Jungtinių Amerikos Valstijų per Klaipėdos uostą gavo apie 1,000 statinių įvairių rūšių auto ir dizelinių alyvų. Visi neseniai gauta didžiulė siunta labai aukštos kokybės kietųjų — kristalinio parafino, kuris yra reikalingas mūsų žvakių fabrikams kaip žaliava gaminti ypaci mažoms dekoracinėms žvakėms.

IVAIRIAIS KLAUSIMIS

Mūsų Jubilėjus.
Spalio pradžioj sukaks 20 metų, kaip Lietuvių Socialistų Sąjunga savo 10 suvažiavime veik vienbalsiai pasisakė už komunistinius principus, už masinį veikimą, už proletariato diktatūrą ir pakeitė vardą — Lietuvių Komunistų Federaciją.
Po suvažiavimo komunistinių principų pagrindais persivarkyti nedelsiant intasi darbe. Bet dar ilgą trukdė nelabaiš Palmeris savo puolimais ir areštais. Apie 500 bolševizme įtariamų lietuvių areštavo. Pridarė daug nekaltim žmonių nuostolių. Apie 200 žmonių deportavo.
Reakcininkai dantis alyžo, judėjimo nesugrįžė. Štandien komunistinis judėjimas, bolševikiškoji ideologija gliai išsikėlė.

Lietuvos Kultūros Fondas
Amerikos lietuvių šilto noras padėti Lietuv apsigyti nuo agresijos: padėti išlaikyti nepriklausomybę, ogaugoti steigti Lietuvai Gellio Fondas. Kiti panašūs fondai skelginsinis vardsis steigė. Tačiau jų visų vienokiuksis, tačiau remti Lietuvą, id ji sąjėgas stiprintų.

Vyskupas Bernard Sheil.
„Vienas dievas, viena bažnyčia,“ tai ar viena taktika? Chicago vyskupas Bernard Sheil pasisąjėgo dalyvaui John L. Lewis masiniam mitingui ir ten pasakoti maldą, duoti palaiminimą sekmingai organizuoti darbininkai į Mėcos Pakavimo Darbininkų Uniją.
Grazus, žmones vienijantis darbas. Vyskupas Sheil užsitarauja pagyrimo.
Dabar mes klausiamės praloto Kruso, klebono Skripkos, klebono Baltučio ir klebono Briskos, nes jų parapijų daugelis yra stakjardų darbininkai, arba mita ir stakjardų darbininkų algų, ar lietuvių kunigai ragins savo parapijonus eiti liepos 10 d. į Colesium mitingą?

Kodėl lietuviški kunigai netautauja tam, iš kurio rankos mirta, o vis traukia ir traukia į pojų pusę ir darbininkų klesos priešų kempę?
Prieš lietuviškus kunigus, kaip ir prieš kitą tautų kunigus artėjanti asiri stakjardų darbininkai asira pastatys grietuli klausimą, arba tie jaganusčiai stovės su darbininkais, arba jie tarsnau ponams ir bus prieš darbininkus. Iškilio jie buvo prieš darbininkus.
Biznis Didėja. Savininkų Peinai Auga.
Siemet General Electric Co. darė 32% biznio daugiau, negu 1938 metais. Montgomery Ward Co. darė daugiau biznio. Wallgreen drugstore kompanija darė daugiau biznio. Plieno kompanijos kur kas daugiau visko pardavė. Automobilų kompanija siemet daugiau savo produktų išleido, daugiau pelno pasidarė.
Alchmai rinkos požymis aukštyt: korporacijų savininkai gauda daugiau pelno. Bet ar jys ma-

IR BEZDŽIONES GIVENA ŠEIMOMIS.
Orangutangų, šimpanzių ir gorilų veisles bezdžionės gyvena šeimomis. Šios veisles subrendimo amžiaus suvalausukios bezdžionės susiporoja ir retai kuomet išsiskiria. Bezdžionų mėlė didelė, o linkui vaikų dar didesnė, kartais net atrodo sąmoninga.

Jei šeima ištinka pavojus, tai tankiausia pirmutinis žusta bezdžionė-tėvas. Jisai nieko nelaukęs stoja šeimos priešakin ir gina patelę ir vaikus.

Visai panašiai elgiasi ir liutas-patinas. Liutas atkakliai gina savo šeimą, o ramiau laiku atsidėjusiai įšeko maisto. Neretai pats liutas nepalėpia parnešta grobį, kol nepasisotina patelė ir vaikai.

VILNIES SPAUSTUVĖ
ATLIEKA GREITAI IR PIGIAI
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

NAUJAS LINOTYPAS
Greičiau ir Geriau Atlieka Darbą ir Turi Dang Naujų ir Gražių Raidžių.
Todel visokias spaudos reikaldas kreipkitės į VILNIES SPAUSTUVĖ
Jusų darbas bus padarytas greitai ir gražiai.

VILNIS
3116 South Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas: VICTORY 1455

TURTAS VIRŠ - \$3,300,000.00
ATSARGOS KAPITALAS \$250,000.00

Per 30 metų niekada neįsimekė mažiau kaip 3% už padėtus pinigus. Kiekvienas indėlis apdrausti iki \$5,000. — Vėdinai po iri iki \$15,000. Po U. S. Government priežiūra. DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N CHICAGO.
STANDARD
1192 S. ARCHER AVE.
JUSTIN MACKLEWICH, Pres.

PASKOLOS Greitai ir Pigiai
ANT 1-mų MORTIGIŲ
Nuo 5 iki 20 metų mažais mėnesiniais mokėjimais, arba 5 metams be mėnesinių mokėjimų.
SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 West Cermak Road Chicago, Ill.
Dividendai išmokami Sausio ir Liepos mėn.
Kiekvieno Tautytojo Tąpiniai apdrausti iki \$5,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
BEN J. KAZANASKAS, Raštininkas.

khard Sweet, miteistas an
 nam kalėjimui už žmogžud
 tę. Neseniai jis Indiana val
 jos kalėjime, Michigan City,
 vo suplanavęs originališką
 bėgimą. Jis ir du kiti kalė
 pasigrobė atsilankiusių moli
 tų į šįstempę ją į gydymo t
 tinę grąsino papjovimu, je
 kalėjimo vyriausybė neparu
 jiems saugaus pėsčiųsini
 Tik po dvejet valandų sarga
 pasiekė apgauti teroristus,
 rie visi pavojingai sužeisti.
 žemita ir minėta moteriškė. N
 pasovimo ją turėjo nupir
 vieną ranką.

penktadienį Lietuvos Audit
 jos salėj, 3133 So. Halsted
 Pradžia 7 val. vakare. Rep

mu į Viso Pasaulio Dalis
Kvietkininkas
 inkietas, Pagrabam
 namo, III.—Yards 7308-9

DIREKTORIAI
 rosios Lietuvos Laidotuvių
 Asociacijos
Visose Miesto Dalyse
 misose Dieną ir Naktį
 Anthony B. Petkus

1410 S. 49th Ct., Cicero
TEL. CICERO 2109
6834 S. Western Avenue
Tel. Grovehill 8142

Antanas M. Phillips
3307 Lituanica Ave.
TEL. YARDS 4908

P. J. RIDIKAS
3354 S. Halsted St.
TEL. YARDS 1419

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Ave.
TEL. LAFAYETTE 3572

DIREKTORIUS
Eudeikis
LIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
— Dieną ir Naktį
YARDS 1741-1742
— 4447 S. Fairfield Ave.
ette 0727
koplyčios visose
Chicago dalyse
radio programos Antradienio li-
da, 16 WHIP stoties (1480 K).
SALTIMIERAS

